

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

часопис для робочого людю — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стотаришине "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

КОНВЕНЦІЯ АЛБЕРТІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

В першій половині минулого тижня відбулася в Медесін Гет, Ата., річна конвенція Албертійської Федерації Праці, яка заслугоує на те, щоби про неї згадали в нашій газеті.

Ще перед розпочатком конвенції буржуазна преса писала, що на конвенції має звестись боротьба між двома фракціями: консервативною, що стоїть під проводом добре платної юніонної бюрократії і радикальною, що стоїть під проводом "червоних", себто комуністів. Спеціальна кореспонденція з Медесін Гет до місцевого англійського буржуазного дневника доносила дель перед розпочатком конвенції, що консервативні лідери Албертійської Федерації Праці предвиджують дійсну боротьбу з "червоними" за контролю над конвенцією, постаралися б, що майже кожда робітничая організація в провінції вислала на конвенцію повне число делегатів. Се так звучало в доносенню буржуазної преси, в дійсності ж справа мала ся дещо відмінно, про що буде мова нижше. Далше в тій кореспонденції було між иншим вже виразніше сказано, що "білі" (так таки було і подано в буржуазній газеті) в робітничих рядах в Алберті збрали ся на конвенцію в такім числі, що вони є певні, що зможуть зашухувати всякий рух зі сторони червоних, нахили ті спочуті переперти свої радикальні висесня. Вже з сих вісток буржуазної преси стає очевидним, що реакційні юніонні лідери добре забезпечили себе перед всякими можливими виступами радикальних робітників.

Якже-ж те забезпечення ся виглядало на ділі? На підставі відомостей, які наша редакція отримала від товариша, що був учасником конвенції в Медесін Гет, виглядало воно так. Щоби забезпечити себе перед червоними, юніонні бюрократи постягали на конвенцію делегатів навіть таких юніїв, які через два роки не платили своїх юніонних вкладок, або які ніколи не належали до Албертійської Федерації Праці, а навіть був "делегат" від такої "юнії", яка має всего одного члена, а імено самого шановного делегата. Сим "делегатом" був якийсь Фарміло з Едмонтону, який казав, що зступає "юнію" каміярів. І якраз той самий "делегат", що нікого не репрезентував, був одним з головних бесідників, які найбільше нахилили ся на Червоний Інтернаціонал Професійних Союзів, на Комуністичний Інтернаціонал, на Совітське Росію, на Леніна і Троцького і т. д. Осв в такій спосіб забезпечили себе перед червоними юніонні бюрократи.

Та се ще не все. Капіталісти і їх слуги реакційні юніонні лідери знають, чим найкраще можна златати на вудочку робітників. Зараз на самім початку конвенції капіталістичная асоціяція "Chambers of Commerce", в порозумінню з юніонними верхами устроїла для делегатів бенкет, щоби тим спосібом зедлати собі їх на свій бік.

Далше на самій конвенції, коли прийшла справа одобрення Червоного Профінтерна, крім згаданого Фарміла виступили з довгими промовами посол до албертійського провінц. парламенту Росс і інші бесідники і старали ся зогидити як Червоний Профінтерн і радянські републики, так і робітничий революційний рух взагалі. Заміте те, що всі ті протиники Червоного Профінтерна виказали щаківите незане справи і послугували ся в своїх промовах дуже глумлими аргументами.

В обороні Червоного Профінтерна промовляли делегат Кристофер і Бак, організатор Трейд-юніонної Просвітної Ліги в Канаді. Обидва бесідники виказали, чому зорганізовані робітники мусять бути обєднані в Червоний Інтернаціонал Професійних Союзів. Їх промови були прийняті гучними оплесками.

Врешті прийшло до голосованя над резолюцією одобрюючою Червоний Профінтерн. Підчас голосованя 37 голосів було за резолюцією, 39 проти. Такий вислід голосованя прийнято і приступлено до дальшого денного порядку. Та незадовго прийшла перед конвенцією справа вибору делегата на трейд-юніонний конгрес. Екзекутива федерації була за тим, щоби делегатом на конгрес був той самий чоловік, що був послідного разу. Однак сей делегат не мав довіря серед юніонного робітництва. Коли прийшло до голосованя над сею справою, okazało ся, що подія голосів є такий самий, як був підчас голосованя над резолюцією в справі Червоного Профінтерна. Сей однаковий подія голосів підчас двох голосовань оказав ся декотрим делегатом підозрілим. Один з них зажадав поновного голосованя над резолюцією в справі Червоного Профінтерна. Голосоване таке переведено через повстане з місця. Вислід голосованя був: 40 за резолюцією, 35 проти. Такий вислід викликав велике замішане серед реакціонерів а то й дійсну бучу в салі. Поспівали оклики: арештик, бехун, злодій. Таке замішане трвало через 15 минут і за той час конвенція нічого не робила. Побачивши таке положенє, головачі реакційного табору, як посол Вайт і інші, пішли поміж слабших, хитавших ся на оба боки делегатів і ріжкими способами стали їх намовляти, щоби вони голосували проти резолюції. Коли така машина попрацювала, тоді два делегати заявили, що вони голосували за резолюцією, а думали голосувати проти неї. Тоді сей раз заряджено поіменне голосованє і вислід його був такий: 43 голоси за резолюцією, 45 проти. На тім і закінчила ся ціла справа. Реакціонери ужили всіх махінацій і остаточно віднесли перемогу, здобувши, диче незначну більшість. На жаль, між делегатами, що голосували проти згаданїї резолюції, був і український делегат з Летбридж (їмя його нам невідоме) і на се повинні звернути свою увагу юніонні товариші в Летбридж.

Крім поваленя резолюції одобрюючою Червоний Профінтерн, юніонная бюрократія мала на конвенції ще одну справу, за дая якої постягала "делегатів", які нікого не репрезентували. Був се вибір нової екекутиви. Коли сю екекутиву вибрано, постягали ріжкими способами "делегатів" розіхались домів. Тоді радикали оказались на конвенції в більшості. Було се вже, розуміть ся, при закінченю конвенції. Конвенція ухвалила тоді резолюцію з домагаєм звільнення політичних в'язнів в Зауєчних Державах, резолюцію з домагаєм, щоби забезпечення безробітних спадало на індустрію і резолюцію одобрюючою становище майнерів в Новій Шкотії, які завзялись за злукою з Червоним Профінтерном. Конвенція закінчилась перший раз в історії Алберті відспіванєм "Червоного Прапору".

Кодя взяти під увагу, як реакційні юніонні провідники, які мають в своїх руках весь юніонний апарат, забезпечили ся на конвенції перед революційними трейд-юніоністами, то число

голосів поданих за резолюцією в справі Червоного Профінтерна, як також закінченє конвенції свідчать, що дні панованя канадської гомперсїонї в Албертійській Федерації Праці кінчать ся і що слідууюча конвенція федерації а в салі за тим і ціла федерація може легко перейти в руки революційних трейд-юніоністів, які прилучать ся до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів. В сїм напрямі повинні попрацювати через цілий рік товариші в Алберті.

В ГАЛИЧИНІ І ПОЛЬЩІ.

(Від власного кореспондента.)

(Підготовка і внутрішня боротьба. — Настрій галицьких працюючих мас. — Робота петлюрівців в Галичині і за кордоном. — З ким йде Петрушевич? — Вржіння з поїздки Назарука до Канади. — Польські націоналісти і заворушення в Варшаві. — Смерть президента Нарутовича. — Відозва воєнних сил до Українців в Галичині. — Новий президент. — Похила площина.)

По трох місяцях терору в Галичині, настав знову инший період. Шляхоцька адміністрація по части перемучена своєю роботою, по части здержана наказами з Варшави, почала поволі випускати арештованих, переводячи короткі, смішні суди. Впрочім, через критичне положенє польської внутрішньої політики, очі всіх шляхоцьких наймитів звернулись на варшавський Бельведер.

Але т. зв. "саботаж" не перестав. Вправді він значно ослаблений, все-ж таки дає час від часу знаки свого життя. Як в кожній революційній боротьбі, так і в галицькій прийшов період виродженя. З ідейної роботи революціонерів почали користати всякі темні індивідууми. Чимало було вже випадків особистої пімсти всяких-людей, які прикриваючись українським рухом, задовольняли свої жажди над особистими ворогами. Також чимало польських агентів робили вмісно "саботаж", навіть на шкоду собі, щоби тим спосібом виріштувати потрібних людей, яких було потрібно їм.

Та головною подією в галицькому русі є новий поворот революційних сил. Дотепер всі партії до певної міри брали участь в боротьбі, та зараз вони призадумались. Боротьба вимагає вже ясної, викристалізованой маркі. І тут прийшло до розділу сил. Почалась внутрішня боротьба між революційними силами, головою провідниками підпільної Галичини. Причину сего треба шукати в настрою працюючих мас, які встали прангнуті прилученя Галичини до Радянської України. Слова сї не вдумані і ми можемо подати яркі докази. Впрочім, настрій сей зовсім оправданий. Баламучені петрушевичівцями селянські маси через чотири роки вірили в спасенє через антанту, але тепер переконались, що вона не то що не вирве їх з китів польської шляхти, але навіть не реагує на ті звірські насильства, що мали місце в осені 1922 року. Хибаж можна вірити такій професійній політичній протестуції, яка ради призначених галицьких богатств ігнорує вирішенє східно-галицького питання і навіть не каже слова в оборону катованих людей? Хибаж можна вірити в "культурне" вирішенє асеситім панством справи Сх. Галичини тоді, як для чотирох мільонів людей замкнені державні школи, а за се відкриті двері всіх турм і таборів? Чотири мільони при 15% чужої пануючої класи немають найменших прав! Чотири мільони людей нахили ся від чотирох років на правах звірят. Хибаж можна вірити в добру волю "культурного" світа? Подайте будь ласка хочби однісінський факт, який освітив би, що антанта сказала одно слово в обороні поневоленої Галичини! Крім пустих слів антантських лоялів нема нічого. А галицький нещасний Іван слухав своїх панів і чотири роки налівав ся. Та тепер ся віра пропала. Одиноким ратунком може бути тільки революція, скерована проти всевітнього капіталістичного насильства. Опозиція антантського шахрайства є тільки Радянська Федерация републик і з ними одними можна скинути націоналістичне і соціяльне ярмо з плечей трудового галицького народу. Недивниж ж, що в Галичині стало загальним-непохитим бажанєм прилучити ся до Радянської України. Я говорю про загальне, трудові маси, а не гнилу, безвартістную інтелігенцію чорносотенного петрушевичівського табору.

Та в парі з українською чорною сотнею, щоби паралелювати такій настрій галицьких мас, пішли й петлюрівці, що перебувають тепер в Польщі, Галичині і за кордоном. Треба знати, що мала частина "ідейних" петлюрівців вкїнци зогидно відвернула ся від шляхоцького корита і звернула, розбита стоїть осторонь всякого життя та роботи. Але більша частина залишилась вірною своїм "союзникам". Польські дефезиви (контррозвідки) мають чималий процент петлюрівців, а на Волині вони служать навіть в жандармерії та війську. В Галичині, перебуваючи на службі шляхоцької адміністрації, вони прокидаючись "ширими Українцями" незвичайно багато школять. В кождому політичному процесі ярко виривають професійні польські провокатори-петлюрівці. Про се можемо переконатись навіть щирі симпатки їх так в Європі, як і в Америці та Канаді.

За кордоном, инрм, в Німеччині, Чехії, Австрії і т. д. навіть студенти-петлюрівці нахили ся на службі польських консулятів, як і шпіони і точно дають докладні звіти шляхоцькій владі про окремих студентів і людей, головою Галичин. Кождий крок, вчинок і слово Галичанина-соціяліста відомий чудово польській дефезиві.

Петрушевич, значирч настрій трудових мас в Галичині, занепоків ся. Йому почав зовсім пропадати з під ніг грунт. Але, щоби запобігти сечу, Петрушевич непершою і навязливо післав "благословенє" підпільним революційним організаціям в Галичині і "признав" їх "самостійними", а окремим "маніфестом" поширив свій "уряд" і на Волинь, Холмщину, Полісьє і Підлясьє. Розуміть ся, се тільки тому, щоби перед антантою міг орудувати більшою кількістю "товару". Але, щоби такі ратувати ситуацію, Петрушевич дійшов до таких підлостей, що задумує видвигнути ключ: "Хай живе радянська Галичина!", аби тимсамим потягнути за собою маси, обманути їх ключем, а потім віддати в ярмо світового капіталу. На домагає галицьких організацій, він навіть вислав до Москви делегацію від себе, аби "погодитись" з радянським урядом. Розуміть ся, до сих уступок приневолили контрреволюціонера Петрушевича загальні бажаня галицьких трудових мас. І сей подлий поступок галицької реакції вніс розкол в революційні кола Галичини. Соціялісти рішучо виступили проти нахабних заходів контрреволюції.

Цікаво се, що Петрушевич широко уповисважив до веденя нової "акції" з радянськими ключами відомого погромщика кийських робітників і найчорнішого реакціонера Коновальця. Сей тип, яркий петлюрівський "генерал" вештає ся зараз по Чехії і Австрії, та "організує". Розуміть ся, Петрушевич відкрещуєт ся від него, а в дійсності допомагає. Вже тепер не є таємною, що Коновалець став правним заступником Петрушевича. Що на се "патріоти", для яких авторітет Коновальця також не дуже приємний? Що на се Назарук? А ми не видумуємо сих фактів. Вони правдиві зразки, взяті точно з тайної петрушевичівської "дипломатії".

Галицька шовіністичная преса час від часу подає короткі вістки про "подвиги" Назарука в Америці, а голівно Канаді. Але з яким омерзінєм відвертають ся від сих вісток навіть розумні націоналісти! Між иншим багато говорилось в останніх часах про поклик Назарука не забувати канадським Українцям про "січовиків" в чеських таборах. Се обурило без ріжних січовиків, тільки мала агря офіційні, що дармує в бараках і займаєт ся інтригами, протистуцією та женячками. Всі стрільці з табору вишли, або на роботи по фабриках та селянках, або напів-цивільні працюють в робітничих відділах. Чому-ж Назарук ясно не сказав, щоби робітники склали гроші для купки гнилої офіційрі? В Галичині знаменито відома вартість тих "січовиків" — тому й з обуренєм та огидою віднеслись розумні націоналісти до заклику агента Назарука. Піддержувати гнилизну і згангренованє сифілістичне гніздо дармоїлів, з яких ніколи не буде ніякої користі — се злочин, який свідомо робить "мораліст" Назарук, ради власної рекліамі і "достоїнства" віднескої української контрреволюції.

Легше жите в Галичині треба в великій мірі приписати авантюрам польських націоналістів-фашистів в центрі Польщі, що набрали чималого значеня. Варшавські події, що потрясли цілою Польщею, відірвали хоч на короткий час острі шляхоцькі зуби від Східної Галичини. Націоналісти за всяку ціну поставили взяти державну керму в руки. При перших виборах президента Польщі вони провалились, і голосами національних меншостей був вибраний президент інженер Нарутович Габріель. Дня 11 грудня, як новий президент мав прибути в сойм і скласти присягу, націоналісти зорганізували свої відділи, позаставляв барикадами вулиці і обкидали нового президента болотом і камінем.

Державная поліція вела перед в сих авантюрах. І Нарутович побувши тиждень президентом, був застрілений рукою націоналіста майля Невядомского. Після сего прийшло до кризи, яку подлав генерал Скорскі, склавши новий кабинет міністрів. По довгих торгах між правими і лівими, прийшло до нових виборів, в яких кандидат партії "Піст", бувший соціяліст Войцеховекі, — по професії кооператор, людина без високої освіти, одержав більшість і був вибраний президентом Польщі.

В варшавських заворушеннях було поверх 100 осіб ранених, та 15 убитих, переважно робітників. І сї події широко відгукнулись ся в цілій Польщі. "Українська парламентарная репрезентація" варшавського сойма і сенату, себто українські послы Волині, Холмщини, Полісьє Підляшя видали до галицьких Українців відозву, в якій закликали заховати спокій в Галичині. На що була видана ся відозва, трудно сказати, в кождому разі по думці воєнних послів вона була потрібна, як пересторога для Східної Галичини.

Польща стала тепер похилою площиною. Будований ділами "картаний домик", при помочи світового капіталу, валить ся. Гнилу, корупційну Польща конає. А деякі люди все ще латають її та старають ся склеїти "карти", щоби "домик" оцілів. Але навіть дурною ясно, що певний кінець феодально-шляхоцького панованя приходить. Ворушать ся фашисти, але розвивають ся події, настрій робітництва і селянства заставляють нас бути певними, що і по трупах фашистів прийде хвиля соціяльної Революції, яка зродить нову, селянсько-робітничу Польщу. Про се знають добре сьгоднішні "лікарі" Польщі і тому так латають її.

Санки, 25. грудня 1922.

Юрко Ротши.

П'ЯТЬ РОКІВ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ І ВИГЛЯДИ НА СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ.

(З промови тов. Троцького на IV. Конгресі Комінтерна.)

Центральная політична мета громадянської війни. Вкїнци, кождої революційної партії закладають ся в здобуттю політичної влади. Таку практичну мету осягнули ми в Росії 7. лист 1917 р., коли то комуністичная партія на чолі робітничої класи здобула в державі політичну владу. З тою хвилі починає у нас тільки зростати громадянська війна. В наслідок незорганізованя контрреволюційних сил до часу захоплення нами влади, удаєт ся нам добути її дуже легко. Тільки після того організуєт ся всі контрреволюційні резерви і йдуца за тим догетривала громадянська війна являєт ся неначеб відплатою за ту легкість, з якою добули ми владу. Та про те ми задержали владу. Сьгоднішня можна цілком певно сказати, що для всіх комуністичних партій в ціім світі найбільш трудний прийдет ся побороти до захопленя влади, чим після того. Все, що буде можн змобілізувати проти пролетаріату, буде змобілізовано перед революцією. Пролетаріят побідить і захопить владу в свої руки тоді, коли переможе всі ті контрреволюційні сили. Після перемоги не буде проти-ного ніяких нових резерв і тоді зможе він скоріше приступити до творчої праці, чим то було у нас в Росії. Ми побідили в громадянській війні тільки тому, що обережно відносили ся ми до селянства, яке через те стало по нашому бої.

Безперечно, що в часі громадянської війни робили ми багато помилок. Та зрозуміло й те, що нашу господарську політику мусяли ми пристосовувати в першій мірі до вимог громадянської війни. Ми мусяли конфіскувати і забрати в руки держави все, що було жерелом сили для наших противників. Далше мусяли ми добутти те, що було необхідне для нашої армії та для веденя

громадянської війни. Вкїнци, мусяли ми старий державний апарат, який нас саботував, замінити новим, централізованим апаратом. Таким робом держава взяла в свої руки всю землю, найважніший промисловий підприємства, залізниці і водні шляхи. Державна контролює теж і торгівлю.

Та все-ж таки, після переведеня повної соціялізації і після закінченя громадянської війни, пішли ми на угоду з селянством, якому віддали ми державну землю для оброблюваня. Селянство повертає нам натуральний податок, який одбертаємо для розвитку державної промисловости. З сього приводу роблять нам наші вороги закид, немов би ми починали капітулювати.

Чому зробили ми сей відворот? Те, що ми робили в господарському відношеню в часі війни, було спричинено вимогами самої війни. Та одночасно ми знали, що нова-класа, відбудовуючи нове господарство, мусять приміновувати до певного часу деякі старі методи, бо нові методи можуть розвинути ся тільки зі старих. Покинувши війну, ми повернулись до нової економічної політики, яка диктуєт ся історичною необхідністю. І сей поворот почали ми у відношеню до селянства. Се не є тільки уступка селянству, але й необхідний етап в соціялістичному розвитку пролетаріату. Нова політика дає робітничій державі можливість звільня відбудовувати соціялістичне господарство.

Підставою відбудови нашого господарства є селянське господарство. Через йому політику поміж робітничою державою і капіталізмом повстає боротьба за селянський ринок. Чим забезпечує собі держава перемогу в сій боротьбі? Вона забезпечує собі державною владою, опанованєм важній

шими галузями промисловости, транспортом і землею. Сюди належить теж і Червона Армія. Ми маємо за собою корисні позиції, за виїском одної, що за спиною приватного капіталу стоїть світовий капітал. Та ми маємо в своїх руках звисну торгівлю. Вона творить охорону перед капіталізмом, який хоче вицупити починаючий ся соціялізм.

Однак небезпека, яка грозить робітничій державі з боку капіталізму, є далеко менша, чим небезпека для капіталістів, що робітничая класа захопить державну владу в Європі. І тому повинні ми собі замінити: відержати так довго, доки робітничая класа Європи і цілого світа: не завове державну владу. А що наша влада у відношеню до капіталістичних держав зміцнюєт ся, доказом є те, що в часі Генуїської конференції могли ми робити капіталізови далеко менші уступки, ніж ми се робили в минулих роках.

Тепер дещо про вигляди на світову революцію. Капіталізм нахилит ся далше в своїй історичній кризі. Се обставина робить революцію неминуою. Коли робітничі маси в 1919 році не змогли в інтернаціональному маштабі захопити владу, тоді повстала потреба здобути для нас широкі маси пролетаріату і даятого мусяли ми бороти ся за здійсненє чималих ждань робітничої класи. Сього жадєє теперішня революційная доба. Та в часі, коли ми для позисканя робітничая виставляємо його частинні жаданя, може зайти небезпека, що капіталістичний світ пішлиє в нашій революційній ряди своїх агентів. І тому є нашим обовязком — через дабавне уздорвленє Інтернаціоналу все зробити, щоби він в хвилі революції був готовий до боротьби.

В деяких країнах, як в Англії і Франції, появляють ся сьгоднішні серед дрібног мїщанства ідеї пацифізму та реформізму. Є небезпека, що сей обман може обхопити і робітничі маси. Ми повинні дильно слідкувати за тим, щоби такі елементи не засмітили наших власних рядів. Та сей реформістично-пацифістичний обман може бути останною добою, що попереджує вибух світової революції, бо сьгоднішня доба є революційная, тертя в капіталізмі важкі і протирічя не до усуненя. Коли робітничі маси переконають ся, що пацифістичні ідеї їх ошукали, тоді робітники будуть оглядати ся за такою партією, яка їх ще ні разу не обманула. Такою партією, яка світову робітничу класу в такій ситуації не обманує, мусять бути Комуністичная Партія. Тому повинні ми зараз більше чим коли небудь наші ряди строго провирити і сконтролювати.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

17. січня 1918 р. початок загального страйку в Австро-Угорщині за негайний демократичний мир. Утворенє в Відні і Будапешті Рад Робітничих Депутатів.

18. січня 1918 р. відкрите російськє Установчих Зборів, які після одного засіданя були розв'язані радянською владою, коли відмовили ся ухвалити "Декларацию прав працюючих".

19. січня 1865 р. смерть французького анархіста Прудона, що написав: "Що таке власність".

19. січня 1918 р. захопленє Полтави червоним військом.

20. січня 1863 р. зорганізовано в Польщі "Ржод народowy" — тимчасовий національний уряд.

20. січня 1905 р. загальний страйк робітників в Петербурзі.

20 січня 1918 р. вибори в українській Установчих Зборів.

Голод на Миколаївщині.

Голод на Миколаївщині починає набувати розмірів торичного. Видать ся селянство сільсько-господарські машини і коні.